

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

VIII НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*«Роль коледжів та професійних училищ
у здобутті вищої освіти»*

Збірник тез доповідей

Одеса
2021

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент

Заступник голови:

Лукіяник Олександр Григорович

в.о. директора Механіко-технологічного фахового коледжу ОНАХТ

Члени оргкомітету:

Дец Надія Олександрівна

директор Навчального центру організації освітнього процесу ОНАХТ, к.т.н., доцент

Ланженко Любов Олександрівна

начальник Навчально-методичного відділу Навчального центру організації освітнього процесу ОНАХТ, к.т.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

директор Фахового коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ

Єпур Ольга Сергіївна

директор Фахового коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Іванова Лілія Вікторівна

директор Одеського технічного фахового коледжу ОНАХТ

Секретар оргкомітету:

Кириллова Тетяна Юріївна

Заступник директора з навчально-методичної роботи Механіко-технологічного фахового коледжу ОНАХТ

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Організація освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання
2. Сучасні вимоги до оцінювання якості освіти
3. Інноваційні методики викладання в освітньому процесі
4. Кадрова політика фахових коледжів: шляхи удосконалення якості освіти
5. Сучасна профорієнтаційна робота: реалії та шляхи покращення

Основну увагу молоді зараз можна отримати, якщо розмовляти із ними на їхній мові – мові Інстаграму, Тік-Току, тощо. Тобто для привернення уваги до навчального закладу необхідно займатися його рекламою у соціальних мережах, знімати різноманітні відеороліки, які здатні показати яскраві фарби навчання у тому чи іншому навчальному закладі.

Але не слід забувати, що великий вплив на вибір школярів мають їх батьки, а це люди які дивляться телебачення, сидять в мережі інтернет та слухають радіо. Саме тому не слід забувати і про рекламу навчального закладу в такому ключі.

Профорієнтаційна робота буде актуальною завжди, адже у кожному навчальному закладі з'являються нові спеціальності, про які раніше не розповідалось, які не закінчували сусіди, що можуть завжди порадити навчальний заклад своїм друзям.

Отже, з усього вищепереліченого можна прийти до висновку, що найактуальнішим у наш час є профорієнтаційна робота з залученням засобів масової інформації та використанням сучасних соціальних мереж.

СУЧАСНА ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА: РЕАЛІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ

**О.Я.Боцуляк, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
Н.Р.Бейлєкчі, викладач кваліфікаційної категорії «спеціаліст»,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ»**

В умовах наближення демографічного спаду до своєї критичної точки профорієнтація є пріоритетним напрямком роботи навчального закладу. Ефективність цієї роботи забезпечить якісне виконання держзамовлення на підготовку кваліфікованих кадрів, формування позитивного іміджу навчального закладу. Структура роботи з професійної орієнтації молоді розглядається, як багатовекторна цілісна система, яка складається із взаємодіючих компонентів, об'єднаних спільністю мети.

Профорієнтаційна робота повинна проводитися в коледжі впродовж року, згідно наказу директора та плану, затверджені педагогічною радою.

Відповідно до наказу директора коледжу на початку навчального року необхідно:

- створити комісію з профорієнтаційної роботи;
- затвердити режим роботи приймальної комісії;
- затвердити правила прийому, професії та обсяг прийому абітурієнтів;
- призначити відповідальних за складання питань з тестування та співбесід на професійну придатність для абітурієнтів на базі повної та неповної загальної середньої освіти;
- затвердити план профорієнтаційної роботи з учнями шкіл міст та районів.

Наказом директора всі педагогічні працівники коледжу закріплюються за школами міст та районів, з їх числа формуються виїзді бригади. Профорієнтаційна робота в навчальному закладі має бути системною. Тому діяльність педагогічного колективу повинна бути злагодженою і керованою. Так, координатором профорієнтації є заступник директора з навчально-виробничої та профорієнтаційної роботи, функціями

якого є: вироблення стратегії взаємодії суб'єктів, відповідальних за педагогічну підтримку самовизначення школярів; налагодження зв'язків загальноосвітнього закладу з соціальними службами, громадськими організаціями, центрами зайнятості населення, які впливають на самовизначення учнів основної та старшої школи; планування роботи педагогічного колективу з формування готовності учнів до профільного та професійного самовизначення; здійснення аналізу і корекції діяльності педагогічного колективу (консультації викладачів-предметників, класних керівників щодо організації системи навчально-виховної роботи, спрямованої на самовизначення учнів); проведення педагогічних рад з проблеми профільного та професійного самовизначення старшокласників; організація участі обдарованих дітей у предметних олімпіадах різного рівня; організація системи підвищення кваліфікації класних керівників (тьюторів, коучів, кураторів), викладачів-предметників, психолога з проблеми професійного самовизначення учнів; організація занять учнів у мережі допрофільної підготовки та профільного навчання; здійснення адміністрацією навчального закладу контролю роботи класних керівників (тьюторів, коучів, кураторів), викладачів-предметників, психологічної служби з проблеми профільного та професійного самовизначення учнів та студентства.

Коледж повинен плідно співпрацювати з управліннями освіти і науки міст та районів. Перед тим, як закріпити педагогів за школами, необхідно провести аналіз кількісного складу учнів 9-11 класів в кожній школі. Необхідно мати банк даних учнівської молоді, який щорічно повинен оновлюватися. В коледжі повинна створюватися ефективна система, яка включає різні дієві сучасні форми і методи профорієнтаційної роботи.

Однією з дієвих форм профорієнтації є організація агітаційно-роз'яснювальної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах міста та районів. Необхідно формувати агітаційні бригади, які будуть відвідувати коледж та використовувати відеофільми про коледж, фото, макети, стенди, студентські вироби, різні друковані відомості про початковий заклад. Під час таких зустрічей учні повинні одержати детальну інформацію про коледж та професії, які можна здобути в ньому, про правила вступу до коледжу, а також де зможуть визначитися у виборі майбутньої професійної діяльності. Учні повинні отримати достатньо інформації для вибору спеціальності, яка їм сподобається.

Значну роль в профорієнтаційній роботі займає рекламно-інформаційна діяльність. Для цього необхідно активно використовувати засоби масової інформації - розміщувати оголошення в газетах, у громадському транспорті, в місцях масового перебування населення, різноманітні друковані (буклети, плакати, календарики, листівки) та відео інформаційні матеріали.

Дієвою формою профорієнтаційної роботи є участь наших студентів в обласних, міських, районних заходах. Для профорієнтації дуже ефективною формою роботи являється проведення Днів відкритих дверей, куди необхідно запрошувати випускників шкіл міст і сусідніх районів, їх батьків, викладачів та представників адміністрацій шкіл. Дні відкритих дверей - це багатолюдне свято з ярмарком професій, екскурсіями гостей по коледжу, спортивними змаганнями, концертами, зустріччю з адміністрацією коледжу. Тут головне провести роботу по інформуванню населення про ці заходи. Для цього необхідно використовувати студентів коледжу, які будуть доводити цю інформацію до

кожного населеного пункту, де вони проживають. Крім цього буде брати участь кожен педпрацівник коледжу в закріпленій школі. Але при всій різноманітності форм і методів роботи з майбутніми абітурієнтами не можна забувати про те, що головним для них при виборі навчального закладу буде його авторитет на ринку освітніх послуг, який забезпечується систематичною і кропіткою роботою всього педагогічного колективу над формуванням і підтримкою його високого рівня.

Саме тому, найбільш ефективною виявляється профорієнтаційна робота, яку будуть проводити наші студенти серед однолітків, в школах, які закінчили, в населених пунктах де проживають. Багато опитаних абітурієнтів відповідали, що знають про наш коледж від друга чи сусіда, який у нас навчається, або навчались батьки та родичі. Вдячні відгуки випускників про навчання, високі оцінки роботодавців про якість підготовки наших фахівців, пропозиції про працевлаштування з боку підприємств, бажання батьків - колишніх наших випускників дати освіту своїм дітям саме в стінах нашого коледжу - все це говорить про те, що колектив перебуває на правильному шляху. Ми повинні створити хороші умови для навчання: гарні навчальні кабінети, лабораторії, які забезпечені сучасними технічними засобами, гуртожитки, які мають все необхідне для комфортного проживання, організовувати цікаве дозвілля для студентів, саме тому вони виявлять бажання навчатись саме у нас. Судячи із стійкого інтересу до нашого коледжу з боку абітурієнтів, цілеспрямована профорієнтаційна робота педагогічного колективу визве бажання в учнів шкіл поступити в наш навчальний заклад.

Щорічно в травні починає роботу приймальна комісія, першочерговим завданням якої є максимальна увага до Особи кожного абітурієнта. Бесіда із вступником, його батьками, індивідуальне і групове консультування по виборі професії з урахуванням особистих характеристик, допомога в отриманні повної інформації щодо вступу з боку членів комісії і викладачів - обов'язкові вимоги, які повинні виконуватися колективом неухильно. Організація роботи приймальної комісії повинна знаходитися під постійним контролем адміністрації. Члени комісії повинні одержувати вказівку щодо комплектації особистої справи кожного абітурієнта в суворій послідовності. Важливе місце у профорієнтаційній роботі належить офіційному сайту коледжу. Він повинен мати інформацію для випускників шкіл, їх батьків, молоді, незайнятого населення. На сторінках сайту можна відстежити останні новини про заходи, які відбулися в освітньому закладі, ознайомитися з його історією, переліком освітніх послуг та навчально-виробничою діяльністю, професійною рекламою тощо.

Необхідно також використати таку форму роботи, як участь у батьківських зборах шкіл міста та районів. Кожен педагогічний працівник закріплений за конкретною школою повинен домовлятися з дирекцією та виїждати на батьківські збори. Вони, як правило, проводяться наприкінці грудня. Повинні презентувати навчальний заклад батькам, розповідати про переваги спеціальностей та навчального закладу. Повинні практикувати проведення зустрічей учнів з представниками підприємств та організацій міст та районів, нашими кращими випускниками, які досягли високих успіхів у професійній діяльності.

Вся інформація про абітурієнта повинна вводитися в комп'ютерну базу даних. У кінці серпня практичний психолог повинен проводити аналіз зарахованого контингенту, де узагальнюються дані щодо кількості учнів за професіями, інформація про динаміку

вступу з кожної міської і районної школи, регіонального, національного складу, середнього балу за фахом, соціального стану учнів та інше. Ці дані входять в основу навчальної, виховної і профорієнтаційної роботи на навчальний рік.

Вибір майбутньої професії - це серйозний крок, який випускники роблять на підставі інформації, отриманої з різноманітних джерел, рівня своїх знань з профільюючих предметів та власних природних здібностей. Вступ до вищого навчального закладу є для них важливим життєвим проектом, над яким майбутні абітурієнти працюють разом з вчителями та батьками.

Звертаю увагу на три напрямки формування у старшокласників інтересу до професії:

- ознайомлення з характером та особливостями різних професій і спеціальностей. Це можливо здійснити тільки в процесі навчання, коли учні знайомляться з різними видами праці.

- практичне спрямування старшокласників на вибір професії, коли учні особисто переконуються в правильності свого вибору.

- створення умов для оволодіння задатками трудових спеціальностей допомагає старшокласникам оволодіти практичними вміннями та навичками в тій або іншій галузі, дозволяє учням виявити свої творчі здібності.

З метою формування в учнів професійного самовизначення потрібна система науково-практичної діяльності школи, сім'ї, підприємств, ПТУ, профорієнтаційних центрів, яка називається професійною орієнтацією. Вибір професії — один з головних життєвих виборів, який здійснює людина в юному віці. Він має велике значення як для самої людини, так і для суспільства. Вибір професії — це, по суті, вибір життєвого шляху, вибір долі.

Робота з профорієнтації школярів повинна бути диференційованою, проводитися виходячи з особистісних особливостей учнів. З учнями, в яких склався професійний намір, що проявляється у виборі конкретної професії, доцільно проводити роботу із закріплення їх профнамірів шляхом поглиблення й розширення знань про обрану професію. Школярів, у яких менш виражені професійні наміри, що виявляється в коливаннях, зміні інтересів, необхідно широко знайомити із професіями, сферами людської діяльності, галузями економіки та ІТ.

В умовах наближення демографічного спаду до своєї критичної точки ми побачимо перспективи своєї діяльності в більш широкому охопленні профорієнтаційною роботою всієї території регіону, запровадження нових форм профорієнтаційної роботи.

СУЧАСНА ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА: РЕАЛІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ

**П.В.Кузнецова, В.В.Касаджик – викладачі
ВСП «ОТФК ОНАХТ»**

Сучасна система профорієнтації покликана забезпечити прийнятні умови для усвідомлення свого професійного покликання та самостійного пошуку професії з урахуванням власних інтересів, уподобань, можливостей.

IV. КАДРОВА ПОЛІТИКА ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ: ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Атестація педагогічних працівників – запорука успіху діяльності
закладу освіти

*Ф.А. Трішин, проректор з НП та НР, к.т.н., доцент,
Н.О. Дец, директор НЦООП, к.т.н., доцент,
Л.О. Ланженко, начальник НМВ НЦООП, к.т.н., доцент,
Л.Д. Риженко, методист вищої категорії НМЦЗЯВО, ОНАХТ.....* 83

Цифрові інструменти для ефективного управління навчальним
процесом

С.В.Волянська, викладач ВСП «ОТФК ОНАХТ»..... 85

Психічне здоров'я педагогів у сучасних умовах: від теорії до практики

*Н.О. Нічик, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ».....* 87

Освітні послуги як товар закладу фахової передвищої освіти

*Г.В. Овсова, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ».....* 90

Емоційний інтелект і можливості його розвитку

В.В. Ольховська, викладач вищої категорії, ВСП «МТФК ОНАХТ»..... 92

Психічне здоров'я педагогів у сучасних умовах: від теорії до практики

Н.І.Чорновол – викладач, ВСП «ОТФК ОНАХТ»..... 94

V. СУЧАСНА ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА: РЕАЛІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ

Профорієнтаційна робота: актуальність в наш час

*А.А. Трубнікова, к.т.н., викладач вищої категорії,
О.А. Лубенець, завідувач технологічним відділенням, викладач першої
категорії, ВСП «МТФК ОНАХТ».....* 96

Сучасна профорієнтаційна робота: реалії та шляхи покращення

*О.Я.Боцуляк, викладач вищої кваліфікаційної категорії,
Н.Р.Бейлєкчі, викладач кваліфікаційної категорії «спеціаліст»,
ВСП «ФКНТІС ОНАХТ».....* 97

Сучасна профорієнтаційна робота: реалії та шляхи покращення

*П.В.Кузнецова, викладач,
В.В.Касаджик, викладач, ВСП «ОТФК ОНАХТ».....* 100